

XII. Mezinárodní energetické regulační fórum: Nízké ceny energií ohrožují bezpečnost a spolehlivost dodávek

Praha, 17. března - Hlavním tématem XII. Mezinárodního energetického regulačního fóra (MERF), které dnes proběhlo v pražském hotelu Grand Majestic Plaza, byl dramatický propad cen energií, nezáměr investorů o investice do klasických zdrojů a hledání nových řešení pro energetické firmy. V krátké době musí padnout rozhodnutí o prohloubení regulace nebo návratu k tržním principům bez státních intervencí. Energetický mix bude mít stále větší a větší podíl obnovitelných zdrojů a to bude vyžadovat další investice provozovatelů přenosných a distribučních sítí. Regulátor musí změnit přístup a podpořit investice do nových technologií.

Konferenci otevřel Dean Brabec, Managing Partner CEE, společnosti Arthur D. Little a položil klíčové otázky k diskusi. Budeme preferovat vytvoření jednotného energetického trhu nebo národní bezpečnost a spolehlivost dodávek. Je stát připraven podpořit budování nových zdrojů finančně nebo si počkáme bude nedostek zdrojů a ceny výletnou strmě vzhůru. Budou existovat energetické firmy v současné podobě nebo opět propojí a to nejen mezi sebou ale také s telekomunikačním odvětvím. Kde hledat prostor pro další růst. Obnovitelné zdroje, energetické služby, finanční služby, reetail. Jak se zbavit zátěže klasické energetiky. Jaké je budoucnost síťových odvětví v éře digitalizace, big data a decentrální výroby.

Úvodního slova se ujal ministr průmyslu a obchodu **Jan Mládek**, který ve svém projevu mimo jiné zdůraznil: „**V ČR je ochota stavět jaderné bloky, ekonomicky to ale zoufale nevychází,**“ a připomněl, že nízké ceny energetických komodit a energií vedly v poslední době například k tomu, že v zemích jako je Česko se „**nevyplatí nic těžit hlubinným způsobem**“. Aktuálně je například zavírán poslední hlubinný hnědouhelný důl Centrum a do roku 2017 bude v ČR uzavřen poslední funkční uranový důl ve střední Evropě.

Zejména v případě elektřiny, jejíž velkoobchodní cena se v prvních měsících letošního roku pohybuje v Česku (podobně jako v sousedním Německu a Rakousku) pod úrovní 24 eur za MWh se pro energetiku jedná o zásadní problém. „**Nacházíme se v údolí smrti cen energií,**“ komentoval ve své přednášce současnou situaci **Martin Novák**, místopředseda představenstva a CFO společnosti ČEZ a upozornil, že s výjimkou Skandinávie velkoobchodní ceny elektřiny libovolným směrem od střední Evropy rostou. Za hlavní příčiny této situace označil Novák vedle poklesu cen uhlí a plynu i nadbytek výrobních kapacit v celé Evropě a současně také model přednostního připojení obnovitelných zdrojů.

Podle **Pavla Šolce**, poradce Ministra průmyslu a obchodu, existují dvě možná řešení. Jedním ze zavedení tzv. kapacitních trhů, tedy nové regulované položky v cenách energií (a tedy i návrat k větší regulaci) a druhým restart čistě energetických trhů, kde se budou extrémně – až o několik řádů, lišit ceny v energetických špičkách. **Šolc ve svém vystoupení na konferenci zároveň oznámil, že ke konci března odejde z postu poradce MPO a nastoupí u ČEZ Distribuce. „Zde se budu věnovat rozvoji sítí, zejména oblasti smart grid, kde vidím potenciál v oblasti firemní a u větších spotřebitelů,**“ uvedl Pavel Šolc a zároveň dodal, že plošné zavádění smart meteringu u všech odběratelů naopak odmítá jako nerentabilní, což zdůraznil i ve svém vystoupení.

Energetické regulační fórum dalo už tradičně prostor i plynárenství. **Štefan Šabík**, CEO společnosti Slovenský Plynárenský Priemysel, představil slovenskou strategii zvyšování spolehlivosti a bezpečnosti dovozu plynu. Zejména pak vytvoření nových severo-j jižních propojení a o roli, kterou by měl hrát v budoucnu zemní plyn, hovořil CEO RWE GasNet Jan Valenta. O německé Energiewende, která ovlivňuje energetickou soustavu a trh i v sousedních zemích včetně Česka či Polska, hovořili **Bernhard Beck**, člen představenstva společnosti Energie Baden-Württemberg AG a **Leonhard Birnbaum**, člen představenstva a regionální ředitel E.ON SE. Na příkladech ze Španělska, Švédska, Německa a Spojených států ukázali, že driverem změny nejsou jen dotační mechanismy, ale především inovace a nové technologie, ale také přemíra státních zásahů a tuhá regulace, přednostní

připojení obnovitelných zdrojů. Tato situace vedla v posledních čtyřech letech k poklesu cen na velkoobchodním trhu z 60 EUR/MWh na 22 EUR/MWh. Budoucnost energetických společností spočívá v rozvoji nových služeb, intenzivnímu zapojení do OZE, využití nových technologií, digitalizaci a orientaci na zákazníka.

Novou roli budou hrát také distribuční společnosti, které převezmou některé aktivity přenosové soustavy, ale dostanou také možnost poskytovat energetické služby vedle regulovaných činností.

Jean-Michel Glachant, ředitel Florence School of Regulation jenž se ujal vedení třetího konferenčního panelu, na tiskové konferenci energetického fóra naznačil, že změny, k nimž dochází v oblasti cen, technologií a sklady energetického trhu si možná vyžádají zásadní revizi procesů liberalizace včetně unbundlingu, tedy oddělování přenosové soustavy od výroby a koncové distribuce elektřiny, který ve většině zemí EU v posledních 25 letech probíhal. Štědrá dotační podpora obnovitelných zdrojů v minulosti navíc podle Glachanta vede k tomu, že při současných nízkých cenách energií požadují dotace i provozovatelé tradičních zdrojů – jaderných, uhelných i plynových. V zemích jako je Slovensko se pak zásadním tématem stává vyvážení zisků soukromými vlastníky z distribuční sítě do zahraničí a s tím související podinvestování obnovy a rozvoje. **Glachant také nevyklučuje, že v delším horizontu se může trh zcela proměnit: „Klasické energetické společnosti možná vymřou – zničí je drobné zdroje, lepší regulace a výroba elektřiny, chytré řízení sítí.“**

Závěrečný panel dal prostor zejména distributorům energií. Jeho moderátor **Gian Carlo Scarsi**, manažer distribuce společnosti EURELECTRIC zdůraznil, že **většina klíčových příjmů distribučních společností bude v dohledné budoucnosti plynout z neregulovaných aktivit** souvisejících s rozvojem chytrých sítí a daty z nich, budováním dobíjecí infrastruktury pro elektrická auta, skladováním elektřiny nebo rozvojem chytrých sítí v oblasti plynárenství. Tématem, které na konferenci opakovaně zaznělo zejména v závěrečném panelu, bylo zavádění tarifních cenových modelů, které před časem v Česku způsobily značné pozdvižení. Podle Reihnarda Brehmera ze sdružení GEODE zastupujícího menší a lokální distributory energií, je tento cenový model běžně používán ve Velké Británii, nebo Holandsku a do jisté míry i v Rakousku, kde se navíc výrazně liší regionální tarifní sazby. Postupně na něj navíc přechází nebo o jeho zavedení diskutuje řada dalších zemí (například Finsko). Podle Scarsiho mohou všechny tyto změny vést v některých zemích i k opětovné recentralizaci (zestátnění) některých již dříve privatizovaných distribučních společností, jak o tom v současné době uvažují například ve Velké Británii.

Dean Brabec také rozpoutal diskusi na téma, kde je nový standard pro velkoobchodní cenu energie. Je to 20 – 50 – 80 EUR/MWh. Z pohledu politického a dalšího formování trhu je to 80 EUR/MWh, z pohledu klíčových hráčů bude tato cena pro následující období kolísat mezi 20 – 24 EUR/MWh. O tom, jak bude vypadat cena pro konečné zákazníky, rozhodnou národní vlády a regulátoři.

###

Pro více informací prosím kontaktujte:

Igor Walter
Senior konzultant
Phoenix Communication a.s.
Helénská 1799/4, 120 00 Praha 2
Tel.: + 420 777 658 876
E-mail: igor@phoenixcom.cz

O garantech odborného programu a organizátorech XII. MERF:

Rubis Development Group GmbH
www.dgroup.de

Development Group je mezinárodně působící

společnost, jejímž cílem je nejen propojit vhodné obchodní partnery, ale i zprostředkovat sdílení informací a zkušeností mezi lídry z oblastí světové politiky a obchodu. Společnost se zaměřuje na energetiku, životní prostředí, letecký i námořní průmysl a také na národní bezpečnost.

Arthur D. Little GmbH, organizační složka
www.adlittle.cz

Arthur D. Little, první poradenská společnost na světě, se specializuje na oblasti strategie, regulace, zvyšování výnosnosti energetických aktiv, řízení rizik, zvyšování hodnoty zákaznického portfolia a nových business modelů. Aktivita v regionu střední a jihovýchodní Evropy jsou řízeny pražskou kanceláří, která za 25 let od svého založení pomáhala klientům v sektorech energetiky, telekomunikací, dopravy i státní správy. V letech 2014 a 2015 byla společnost zvolena nejlepší poradenskou firmou pro energetický sektor podle Corporate LiveWire se sídlem v Londýně.